Ч. 106 (11.074). Львів, неділя 15. травня 1927. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 151 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Спільними силами.

Львів, 14. травня 1927.

Вже невеличкий час ділить нас від хвилі, коли громадяни Галицької Землі, хоч відмежовані від себе податковими перегородами, станутъ при виборчій урні, щоби сповнити своє громадянське право, щоби реституувати право і справедливість, щоби привернути громадянам виборне представництво і відповідальну адміністрацію.

Пятнацять літ повного стану *ex lex* в самоврядній ділянці, поминаючи великі, всеобіймаючі справи, за які велася і ведеться безупинна боротьба, — це надто великий час, що замикає собою надто яскраву аномалію, щоби ми не навчилися розуміти значіння й оцінювати ваги навіть найвужчого громадського самоврядування. Не диво, що початкова пасивність в справі громадських виборів в останніх днях позначується значним оживленням і помітною рухливістю на місцях. По всіх усюдах творяться громадські виборчі комітети, намічуються особові і партійні компроміси, йде жвава агітація.

Чим же пояснити початкову пасивність? Таж розписання виборів, навіть на основі перестарілої куріяльної системи, повинно було звучним відгомоном відбитися у найдальших закутинах нашої країни! А тимчасом в початках залягла була якась глуха мовчанка. Головною причиною початкової пасивности нашого громадянства є недовіря в добрі наміри державців влади, є відсутність віри в те, що вибори справді будуть переведені та що громадська самоуправа буде дійснореституована. А був час зневіритися! Хібаж населення Сх. Галичини і через свої організації, і безпосередньо не домагалося постійно переведення виборів? Таж в р. 1924 хієно-пястівський міністр внутрішніх справ д-р Кернік навіть уже був розписав вибори і потім відкликав. В Польщі, а тепер і в нас: *jak kto chce*. Деж запорука, що в останній хвилі мін. Складковський не вступить в сліди свого попередника Керніка? Ануж в останній хвилі виявиться, що через те може потерпіти „інтерес народови на кресах", що може основно змінитися „народови стан посядання", з таким трудом осягнений Грабськими, Прушинськими і Грабовськими? Що там правовість і права населення, головне „народови стан посядання"!

Безвиглядність на найдрібніші зміни і розчарування, базоване на дотеперішній практиці, — ось головні причини початкової пасивности. І виявляється, що інстинкт нашого громадянства справді був величавий. Скоро тільки наступило деяке зацікавлення розписаними виборами серед українського громадянства, заворушилися „народові стражаки". Головна управа вітосівсько-кольонізаційного „Пяста" відбула на днях наради з участю члена Тимч. Самовр. Виділу у Львові сен. Бялого (який ще недавно на сторінках „санаційного" „*Дзенніка Львовского*" побивався за переведенням громадських виборів у Сх. Галичині) і постановила представити урядові шкідливість виборів для польського „стану посідання". Два дні пізніше віцепрем. Бартель приняв делєгацію польського „народового" табору в особах послів Стронського, Брили і Заморського, яка звернула йому увагу на „обмеження" прав дідичів, що може „зовсім змінити вигляд громадських рад у Сх. Галичині". Чим ближче до виборів, тим частіше будуть зявлятися такі делєгації і тим живіше проявиться польська акція проти переведення виборів. А все під стягом загроженого сакраментального „стану посідання". Ясно, що всякі несподіванки не є виключені до відкликання виборів включно.

А однак наше громадянство не лише не повинно припинювати виборчої акції, але — навпаки — з кожним днем повинно зростати її оживлення і темпо. Бо можливо, що всі ці заходи польських чинників будуть безуспішні. Можливо також, що їх метою є здезорієнтувати українське громадянство і спричинити його непідготованість. Рахуючись з розписанням громадських виборів на відомих уже основах, треба всіми силами змагати до підготовки і переведення виборів згідно з нашим національно-громадським інтересом.

Першою умовою корисного для нас висліду громадських виборів є н а л е ж н а п і д г о т о в к а на місцях при допомозі рухливих громадських виборчих комітетів. Підготовча стадія обіймає устійнення виборчих ліст з реклямаційною процедурою і відкликами з одного боку та підготування загалу громадян до цього важенного акту. Другою умовою вже в теперішній стадії є зціплення, зведення до спільного знаменника громадської думки під стягом суті і значіння громадського самоврядування. Українське громадянство мусить ясно освідомити собі факт, що тільки с п і л ь н и м и с и л а м и всіх українських чинників (очевидно, за винятком тих, що поставили себе поза межі української нації) без огляду на партії і соціяльно-політичні відтінки може бути осягнена побіда.

Центральний Комітет Українського Національно - Демократичного Обєднання на свойому засіданні в дні 7. ц. м. приняв постанову, якою доручується всім членам і симпатикам Обєднання тісно і твердо стояти на національному принціпі. Це значить, що місцеві організації Обєднання мусять напружити всі сили, щоби в місцевостях загрожених довести до спільного українського фронту. Колиб одначе партії чи ґрупи соціяльні або інтернаціональні з яких-небудь причин підривали національний фронт і навіть виступали проти нього, то всеж таки українці, що йдуть під національним прапором, не сміють єднатися з ніякими чужими елементами проти якої-небудь з українських партій.

Идучи на компроміси в поодиноких місцевостях, особливо містах, треба триматися головної напрямної, яка допускає компроміс тільки з тими, що є в такому самому положенні, як ми, себ-то з тзв. „національними меншостями". У відношенні до співгромадян нашої землі, яких зараховують офіційно до „національної більшости", треба різко відмежовувати латинників від поляків (себ-то вже давніше вльокованих „кресових лицарів" і недавно всадовлених мазурів-кольоністів). Перед війною занедбали ми акцію у відношенні до українців - латинників, а сьогодні вони вже в більшости найшлися у сфері ворожих нам впливів. Виборчу акцію треба використати на те, щоби знову приєднати українських латинників, рідних нам по національности, традиції, звичаям і обичаям.

Спільність сил, однозгідність виборчої акції, національна солідарність без огляду на соціяльні відтінки, виявить силу української маси і дасть нам побіду не лише тепер, але і в будуччині.

Зайвий знак запиту.

Про одну німецьку статтю із Варшави на українську тему

(Від власного кореспондента.)

Варшава, 7. травня 1927 р.

У трьох німецьких щоденниках, двох у Польщі й одному данціґському, появилася недавно на чільному місці одна й буквально та сама стаття, звертаючи на себе зразу увагу читаючої публики просто сензаційним наголовком. А саме, 29. квітня „Danciger Neueste Nachrichten", 30-го „Der Oberschlesische Kurier" (у Королівській Гуті) і 1-го ц. м. „Posener Tagblatt" принесли велику передовицю п. н. „Незалежна Україна" — та ще й із знаком запиту: „Eine unanhängige Ukraine?". Як зачувати в останній хвилі, та сама стаття, тільки вже з деякими змінами, видрукована теж у „Frankfurter Zeitung", — воно й було до передбачення, бо автором цієї статті є спільний варшавський кореспондент усіх 4-ох названих часописів.

Товчок до написання отої статті дало авторові відоме манїфестаційно - пропагандистичне „українське" число тижневика „Глосу Правди". Від нього й починає автор свої уваги. Натякнувши на звязок того часопису з нинішнім польським урядом і на т. зв. федеративну концепцію маршалка Пілсудського, стверджує далі, що про польсько-українську федерацію, чи теж якусь польсько-українсько-литовську унію у „Глосі Правди" в останнє вже не згадується, а пишеться там просто про незалежну „російську" — як каже автор — Україну. Тому й автор залишає на боці польську федеративну ідею, а переходить до теоретичного обмірковування загалом реальної можливости та вартости істнування самостійної української держави. І в оцих своїх міркуваннях, побудованих на незнайомости цілости українського життя і дуже поверховному та недокладному, а то й знову невірному знанні лише відірваних фактів, автор статті про українську самостійність доходить до висновку, який фактично неґує взагалі і можність істнування державности України і її вартість для европейського миру. Що більше: він бачить самі небепеки з повстання української держави, небезпеки і для Польщі і для України і для Европи. І вважає своїм обовязком давати доброзичливі по

Red. Czasop. „Dilo". Pr. 199/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo" Nr. 101 z dnia 10. maja 1927 roku pod tytułem: „Meszczostewyj" bilans w ustępach między słowami: condradictio in adjecto" a słowami: cikawo; b) między słowami: szkołach, a słowami: Kruti szlachy; c) między słowami: naiwno — chytri, a słowami: ale bilans zawiera sd a) b) c) znamiona zbrodni z § 65 a) uk. uznał dokonaną w dniu 9/5. 1927 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 Zł. Lwów, 11. maja 1927. — Hawel.

Red. czas. „Dilo" Pr. 200/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo" Nr. 90 z dnia 11. maja 1927 r. pod tytułem: „Narodowe strażactwo" w ustępach a) między słowami: krywda, a słowami: A tu krywda: b) między słowami: Polskij charakter, a słowami: w danomu wypadku zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) uk. i występku z § 302 ustawy karnej, uznał dokonaną w dniu 10. V. 1927 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedz. redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Lwów, 10. maja 1927. — Hawel.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 203/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo" Nr. 103 (11.071) z dnia 11. maja 1927 pod tytułem: „Hromadiany Hałyćkoji Zemli!" w ustępie między słowami: pokolin, a słowami: Nym za- [illegible] znamiona zbrodni z § 65 a) uk. i występku z § 24 ust. pras. 17/12 1862 uznał dokonaną w dniu 11. maja 1927 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. — Lwów, dnia 11. maja 1927 r. Hawel.

ради Польщі, яким не робом треба її дїяти, аби тієї української самостійности не було! Коли взяти під увагу, що маємо тут до діла з поважним німецьким кореспондентом поважних німецьких газет, то вищесказане звучить що найменше парадоксально. А проте воно так.

Німецький публіцист перестерігає (кого ?), що Росія не дасть перевести на своюму живому тілі операції відірвання від неї України і що писання таке Поляками робить їм самим „найгіршу пропаганду" у світі. Він твердить, що Англія поважно Україною не цікавиться, бо їй залежить, як на остаточній ціли, на замиренні в Р о с і є ю. З другогож боку в інтересі Англії не лежить ослаблювання Польщі, бо чейже сильна самостійна „російська" Украіна напевне відірвала би від Польщі її нинішні українські землі..

Тут автор звертається до відносин на українських і білоруських землях у Польщі. Починає від білорусинів. Чому — спершу нам незрозуміло, але в дальших виводах находимо пояснення. Отож виходить із них, що білоруський рух поважніший у Польщі і небезпечніший для неї від українського, доказом чого має бути: історія з „Білоруською Громадою" на Виленщині та... партійна гризня українців. Відкіля автор узяв своє твердження, що

„Украіці розпалися на безконечну скількість завзято взаємно ворогуючих партійних гуртків"

і що

„ті угрупування щораз зміняються і так само міняються їх програми"

— це справді подиву гідна тайна (здається нам, що такий погляд витворився автором у наслідку принагідних зустрічей з деякими членами Української Парляментарної Репрезентації у Соймі, але й у тому випадку цей погляд не згідний з фактичним станом). До цих яскравих розходжень із правдою додає ще такі, як напр., що

„найдальше направо йдуче (?) УНДО змагало до автономії внутрі Польщі" (де й коли ?!) „але вже (!) й у його рядах думка на обєднану самостійну польську й російську Україну робить сильні поступи (!!).

Дальше автор чомусь то зовсім несподівано наділяє справді надмірною честю „Сельроб", який, мовляв,

„від півроку постійно кріпшає" (де і як ?).

Після чого довідуємося, що „Сельроб" є единою українською партією, яка

„вже цілком отверто виписує на своюму прапорі ідеал обєднаної незалежної України".

Як це погодити з твердженням побіч, що Сельроб

„трошки схиляється до комуністичного ідеалу"

і все таки висуває гасло самостійної України найбільш ненависне комуністичній Москві ? — не знати. — Признавши після того цілком справедливо, що українського руху в Польщі не дається силою здушити, раптовим скоком запевняє, що розвязку української справи в Польщі можна добути земельною реформою і „далекойдучою автономією", при чому вгорі, при уступі про Білорусів, ми мали пояснення, про яку автономію автор думає: про „культурну самоуправу".

Про політичні аспірації самих українців у Польщі, автор не згадує; щойно колиб „російська" Україна добула собі силою самостійність, тоді

„польські українці й Білоруси булиб схоплені в крутіж визвольницького руху і втрачені для Польщі".

Але до цього — на думку автора — не прийде, бо Росія ніяк не допустить до відокремлення України!

„здушить кріваво самостійницький рух на російській Україні".

Тому автор бачить у всякій концепції самостійної України не лише для Польщі велику небезпеку, з окремаж з політики, яку вона веде (себто „творення самостійної російської України"), але й для миру на Сході Европи.

„Бо російський похід проти власної України перелився би хвилями на Польщу і віхто тоді не знає, куди ще моглаб докотитися розгнуздана стихія..."

Вже з цього короткого змісту предовгої статті бачимо, що зреферована стаття порушує в суміш ріжні моменти великої української проблеми, розсліджує їх поверховно й аж кишить у ній від внутрішніх суперечностей. Але річ не в чисто публіцистичному охопленні теми, річ і не в політичній орієнтації автора. Вільно йому бути однаково приклонником, що й ворогом української самостійности. Вільно німецькому кореспондентові у Варшаві приязно поучувати поляків на сторінках німецької преси у Франкфурті, Данцігу й Катовицях, як Польща має оминати внутрішні і зовнішні ускладнення. Однак не вільно йому інформувати світ фальшиво і вводити в блуд европейську

прилюдну опінію ширенням неправдивих відомостей про великий нарід, який має за собою світлу довговікову історію і ще світлішу вперелі, до якої змагає і нині, серед найстрашніших умовин. Маємо право домагатися від людей, які беруться писати про українські справи, щоби раніше з цими справами познайомилися, — не прихапцем, при нагоді якоїсь розмови з цілком деколи не відповідальним і не відповідним інформатором, але на основі фактичних даних добутих з безсумнівно правдивих джерел. Представник „*Frankfurter Ztg.*" змушує нас з жалем ствердити, що саме представники німецьких газет (знаємо виїмки) ставляться з великим легковаженням до комплексу національних проблем у Польщі, з яких українська проблема виходить уже далеко поза межі побічних внутрішніх, справ держави. Така стаття, як ось „*Eine unabhängige Ukraine*" у 4-х німецьких щоденниках, змушує нас до докору під адресою д е я к и х німецьких кореспондентів у Варшаві, бож автор цієї статті—цеж

ІВ. НІМЧУК. 3)

Культ поляглих героїв.

Реферат на установчих зборах „Т-ва охорони воєнних могил" у Львові.

(Продовження.)

На жаль, з того боку ми в своїй масі, хоч як соромно до цього признаватися, недалеко відбігли від якихнебудь диких, первісних племен. Як у них, так і в нас уміють робити парадні похорони заслуженим чи визначним в народі, що тягнуться нерідко цілий день — але діяльністю, творами їх як не цікавилися за життя, так не цікавляться і по їх смерти. Як у них, так і в нас забувають скоро не тільки їх діла, але і їх могилу, хоч безчисленні промовці запевняли в безконечність над їх гробом тисячні маси, що їх заслуг нарід не забуде... Як у них, так і в нас люди мають завсіди час, ніколи не спішаться, бо для нас ніколи й нішо не запізно. Якби так ті тисячні маси, що тратять у нас пів дня або й більше на парадні похорони (замість двох годин, як це водиться у світі), в тому часі працювали і заробіток той віддали були за життя того небіщика на закупно його творів — яка велика булаб користь для них самих і для нашого культурного діла взагалі! А хто зна, чи й тому діячеві-письменникові не продовжилиб ми були життя, не підбадьорили до дальшої праці для добра нації, розкупивши його твори?!

Або погляньмо на наші церкви в їх нутрі порівняймо їх чистоту й порядок у них — порядком у сусідніх костелах. З незначними виїмками порівняння вийде всюди в нашу некористь. А наші цвинтарі по селах і місточках — якіж вони запущені, в якому дикому стані, як важко там приступити до могили! Правда, є в нас люди, які в тому безладі добачують поезію, але здається, що трохи більше порядку й систематики ще не вбилиб тої нашої цвинтарної поезії... Про відстрашуючі своїм виглядом хрести-памятники по наших цвинтарях, що є просто наругою не тільки з мистецтва, але взагалі з якоїнебудь краси й естетики, вже й не говоримо. А наші церкви і цвинтарі є, можна сказати, одинокими закутками, в яких зберігаються тревавліші сліди нашого мистецтва, нашої культури!

Із завдань нашого Товариства.

Переходячи до конкретних завдань нашого Товариства, завначу, що вони намічені подрібно в нашім статуті, який дає нам змогу широкої, можна сказати, всесторонньої діяльности в напрямі охорони наших воєнних могил. Коби ми тільки схотіли і змогли виконати все те, що передбачено в статуті нашого Товариства!

В нинішньому короткому рефераті годі мені вичерпати тему. Скажу тільки загально, що ми — як централя — в першу чергу обовязані дати ініціятиву цілому краєві, добру раду-пораду чи інформацію всім, що до нас звернуться, а передовсім розвести в цій справі якнайінтензивнішу пропаганду в пресі і шляхом окремих публікацій, брошур, відозв, летючок, евентуально і спеціяльного органу, а також живим словом. Розуміється, на випадок перешкод чи зловживань льокальних органів влади, без яких мабуть не обійдеться, ми будемо обовязані інтервеніювати у відповідних вищих інстанціях.

Щодо нашої праці у Львові, то через свою львівську філію, яка мусить основуватися якнайскорше, мусимо дати добрий приклад усім нашим містам і селам і впорядкувати вже раз як слід могили наших борців на обох львівських цвинтарях та виготовити їх точний спис. Мусимо в найкоротшому часі довести до того, щоб на всіх могилах українських жертв війни на Личаківськім і на Янівськім цвинтарі станули тревалі памятники-хрести з тревалими написами, а по середині тих обох наших цвинтарів — відповідні більші памятники з відповідним написом. Того вимагає не тільки проста вдячність для памяти погибших, того вимагає наша національна честь! Інакше не маємо права звертатися з покликами й наказами до нашої провінції, як сами не виконали у себе дома того, що повинні були зробити вже давно.

Ще на одну обставину слід нам звернути увагу. Ми не перевели статистики наших втрат в людськім матеріялі ні у світовій війні, ні у визвольній. Донині не знаємо навіть у приближенні, скільки найбільших, найцінніших жертв, на які нація може спромогтися, жертв людського життя, зложили ми на вівтарі Батьківщини для ідеї нашого визволення в рр. 1914 до 1920. Нині вже запізно і неможливо обчислити точно весь безмір наших людських втрат з того великого часу. Але якби акція нашого Товариства увінчалася хоч частинним успіхом, якби тільки одна пята чи навіть одна десята наших громад виконала свій обовязок вдячности супроти своїх погибших братів, то ми моглиб уже дійти до приблизної цифри наших людських жертв у тих памятних роках. А така статистики має теж своє значіння — на нині й на будуче і її може зробити тільки наша централя.

Дуже вдячне поле до ділання матимуть наші філії по містах і селах. Тепер буде у нас уже відповідальний орган, що матиме не тільки право, але й обовязок, поминувши всяку іншу діяльність, передбачену статутом, уладжувати що-року свята-поминки на могилах Маківки, в Семаківцях і ін. Де знайдеться гурт тямучих громадян, там філія, не переступаючи постанов статуту, може легко стати з часом завязком повітового музею, якого завдання в нинішню пору не тільки дуже гарне, але й дуже вдячне. Не тут місце про це розписуватися, але хіба ясно кожному з нас, яку ролю відігралиб у нас такі музеї. А ще нині можна зберегти від заглади неодну цінну річ на нашій землі (старі памяткові хрести, стара народня ноша, старовинна глиняна посуда й інші предмети, старовинна зброя, старі книжки то-що). Такі льокальні музеї є всюди на заході і їх місія справді величезна. Крім того наші філії моглиб занятися, попри реєстрацію могил і памятників поляглих у своїм окрузі, також реєстрацією всіх інших памяток української культури й побуту і згодом приступити до видання історії свого села, округа чи повіту з особливим узглядненням мистецьких памяток даного кута. Не треба й казати, що вага таких льокальних публікацій для національного і громадянського виховання просто неоцінена.

(Докінчення буде.)

старий, поважний і досвідчений газетяр, це гейби сеніор кільканадцятьох своїх земляків-товаришів по званні у Варшаві і сеніор взагалі тутешніх закордонних кореспондентів.

Яка була ціль тієї статті—справді трудно зміркувати. Перестерігти світ (Німеччину?) перед комбінаціями, які від часу до часу прозирають із сторінок „Глосу Правди", перестерігти перед ними Польщу чи Україну?! У всіх трьох випадках робить він одну основну велику помилку. Українську державницьку проблему розглядає він лише з факту істнування мряковинних концепцій групи „Глосу Правди" та ще й хіба орієнтації частини наддніпрянської політичної еміграції. Зпоміж рядків його статті промовляє острах, що всі Українці, як барани, підуть на мотузку якоїсь великої авантури і як барани дадуть себе вирізати москалям, що — віримо йому — світовому мирові справді не помогло би. Могутнього, власного і єдиного самостійницького руху він або не признає, або з грунту його обезцінює. Ставлючися цілком слушно зі скептицизмом до „українофільських" затій т. зв. польсько-українських федералістів чи навіть „польських приятелів української самостійности", німецький редактор виливає з брудною водою і дитину, бо не допускає взагалі української самостійности. Річ ясна, що при таких своїх поглядах на цілість української справи, він уже геть обезцінює силу національного руху Західньої України. Вся решта хибних інформацій це лише *pendant* до фатально-схибленого заложення.

Спростовувати їх усіх та вказувати, які його інформації правдиві а які невірні, тут не сила. Можемо лише успокоїти його принціпове недовіря що вартости українців: українська державність творилася, твориться і створиться незалежно і мимо всяких її непрошених опікунів і тому теж знак запиту, який поклав автор про „Незалежну Україну", є цілком зайвий.

І. Кедрин.

Перед громадськими виборами.

Професійні вояки при виборчій урні.

Передвчора АВ (Агенція Всходня, а не офіційна П-(ольська) А-(генція) Т-е-легр.) подає сенсаційну відомість про наділення міністерством військових справ виборчим правом активних старшин і підстаршин польської армії. Зазначуємо, що цю неправдоподібну відомість подає „Агенція Всходня", отже пресове бюро більш настроєвого характеру, що дуже часто грішить ігнорацією, специфічною тенденцією і перекручуванням фактів. Зате Аг. Всх. залюбки з сондуючою метою подає інтенції деяких правлячих кол.

Однак берім ту відомість такою, якою вона є. Міністерство військових справ виходить зі становища, що військові не можуть брати участи тільки у виборах до законодатних установ, бо ці мають характер політичний. У самоврядних виборах, що мають більше (*raczej*) характер суспільний і господарчий, як політичний, старшини і підстаршини будуть користуватися виборчими правами нарівні з іншими громадянами, себ-то активним і пасивним виборчим правом.

Зразу вдаряє в очі, що те право набувають професійні військові (старшини і підстаршини) аж тепер. Від реституції Польщі на терені б. Конгресівки вже вдруге відбуваються самоврядні вибори (подекуди вони вже відбулися і другим разом) і міністерство військових справ якось не впало було досі на думку наділити виборчими правами професійних військових. Робить воно це аж тепер, довільно розмежовуючи вибори до сойму від виборів до самоврядувань. Одні з них (соймові вибори) є — мовляв — політичні, а другі (самоврядні) — суспільні і господарські. Зразу видно, що це дуже натягана інтерпретація. Бо самоврядування мають не лише характер суспільний і господарчий, але й політичний, такий самий, як парлямент. Самоврядування є парляментами в мініятурі і то під оглядом політичним, суспільним і господарчим.

Щож до пасивного виборчого права військових, то конституція (в арт. 12) виразно постановляє: „Військові в чинній службі не мають права голосування". Позбавлення військових активного виборчого права розтягається на всі громадянсько-виборчі установи і на всіх активних військових (старшин, підстаршин і рядовиків). Рішаючим про неучасть професійну військових до виборних установ є якраз момент виборности, а не такий чи інший характер виборної установи. Позбавлення військових права вибирання є висловом тенденції держави, щоби їх відмежувати від усякої політики (чи то чисто політичного характеру, чи суспільного чи господарчого). З тією метою відмежується офіцерів і підофіцерів навіть в товариському житті, основується для них окремі клюби, касина, спортові й освітні товариства тощо.

Зрештою обовязуюча громадська виборча ординація для Галичини (з 12. серпня 1866) в § 2-ім виразно постановляє:

„Виключені від права вибирання є остаючі в службі:

а) військові і військові сторони з офіцерським титулом, якщо не належать до членів громад, згаданих в § 16 громадського закону (себто ті, що як дідичі чи фабриканти платять у громаді щонайменше ¼ безпосередніх податків: вони як вірилісти входять в склад громадської ради),

б) військові, що належать до рядовиків і військові сторони нижчих ступнів за виїмком непокликаних запасовців (резервістів).

Допущення військових старшин і підстаршин до активного і пасивного виборчого права було би знехтуванням принціпу, який міститься в арт. 12-тім конституції, а крім того знасилуванням виразних постанов гром. закона для Галичини з 1866 р.

Дивно теж, чому до участи в самоврядних виборах мають бути допущені старшини і підстаршини, себто постійно звязані з військом і відложені від горожанського громадянства, а не всі військові, отже і рядовики, які тільки часово перебувають у війську і тісніше є звязані з громадськими справами, як професійні військові.

Такий карколомний скок, як штовхнення війська у вир політики (по більшовицькому зразку) робиться тому, що старшини і підстаршини є звичайно поляки, а рядовики належать у великому відсотку до прокажених „національних меншостей". Старшини і підстаршини майже всі тепер находяться в направицькому таборі, а рядовики в ріжних. Це головний мотив карколомної інтерпретації нагло видвигнених виборчих прав військових; вони по наказу мають віддати велику прислугу направякам на сутопольській території, а полякам взагалі на „кресах". В нинішніх часах диктатури й інерції громадянства можна все накинути і проти закону, та чи є в тому змисл доцільности на довшу мету?

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Серед українських монархістів.

Прилюдний виклад українських монархістів у Парижі про „трудову монархію".

В суботу 7. травня ц. р. влаштували українські монархісти прилюдний виклад у Парижі про „прінціпи" у творення на Україні „трудової монархії". Паризькі „Последнія Новості" Мілюкова інформують, що виклад на ту тему виголосив кн. Н. В. Кочубей. Провідником зібрання був П. Трохимович. Сам виклад і дискусія відбувалися по російськи! А по російськи тому, „щоби — як казав голова зібрання — бути зрозумілим для українців, що звуть себе малоросами (sic)!) і для „русских", що інтересуються українською проблемою".

Самих принціпів „трудової монархії" не слід тут викладати, бо вони відомі з публікацій та листів ідеольоґа українського „трудового монархізму" В. Липинського. Та всеж подамо за „Последніми Новостями" хід гадок реферату Н. В. Кочубея. Ми не входимо в те, чи реферат передано на сторінках тієї ґазети вірно. Для нас інтересніше те, як „воспрінімають" концепцію українського трудового монархізму москалі.

„Основна ідея — передають реферат П. Н. — монарх (гетьман), що править державою при допомозі „національної ради", зложеної з представників „клас": хліборобів, робітників, духовенства, інтелігенції, промисловців, купців і державних урядників як окремої класи. Гетьман не буде виборний, бо вже істнує потомна гетьманська династія: династія Скоропадського. „Національну Раду скликується періодично, а в міжчасі між її скликаннями чи сесіями урядує виконавчий орган „Національної Ради".

„Загально беручи — твердять „Пос. Нов." — в організації українських леґітимістів богато спільного з російськими леґітимістами-кирилівцями. Одначе кирилівці — підкреслює газета — мають безпорівнання ліберальніше обличча ніж скоропадчики; українські леґітимісти не скривають своїх реставраційних тенденцій, хоч і відмахуються від того невигідного слова. На думку гетьманців, селяне, що захопили поміщицьку землю, повинні будуть в означеному законом речинці дійти до формальної згоди з попередніми власниками і задовольнити їх (викупом або іншим способом); якщо в приписаному речинці не дійде до згоди, то земля переходить на власність держави і продається її-або попередньому поміщикові або посторонній особі."

Щойно наведена характеристика „Посл. Новостей" цілком невірна. Зокрема ж твердження „ро реставраційні тенденції" українських монархістів, прихильників „трудової" монархії" є щонайменше комічне. Видно російські, дарма що паризькі журналісти в ідеольогії українських монархістів цілковито не визнаються.

Та вже той факт, що про них пишуть, є наглядним доказом на те, що українські монархісти останніми часами виявляють неабияку організаційно-пропаґандивну ініціятиву. Для інформації наших читачів потуємо і ми все повище з газетярського обовязку. Очевидно, що висловлювати нині якісь критичні думки про цей новий рух українських монархістів за кордоном покищо бодай передчасно. Та не можна про нього цілком мовчати, бо й він претендує на немалу а провідну ролю в керуванні долею української нації. Очевидно, що він тепер у пеленках і тому в житті нашої нації грає зникаючо малу ролю.

В. С.

Українська Господарська Академія в ЧСР.

Думки з нагоди пятиліття подєбрадської Академії.

Сповнилося пять років (1922—1927) з дня заснування Української Господарської Академії в чехословацькій республиці.

Фактичний огляд пятилітнього функціонування та досягнень цієї української політехніки за кордоном був опублікований в українській пресі. Нині хочемо звернути увагу громадянства на той ідеольоґічний заповіт-програму майбутньої чинности для українського народу, що його намітила фактом свого істнування та функціонування ця Висока Українська Технічна Школа. Розглянемо поставлене питання з трьох точок: націольоґічної, організаційної та технічної.

Націольоґічний момент. У цій справі в протилежність минулим ґенераціям нашого народу керуємося вже не вірою в міць та невичерпані можливости українського народу при одночасно туманних ідеалах, а знанням людського й природного матеріялу, що є в нашому розпорядженні, організаційних метод та законів розвитку нації. Ціль нині маємо конкретну — збудування власної держави.

З націольоґії знаємо, що нація в своїйому розвитку проходить послідовно три стадії: фільольоґічну, економічну та політичну. Розвиток чеської нації є тому клясичним прикладом. Порівнюючи розвиток української нації із тим, що пройшли чехи, бачимо, що находимося при кінці першої стадії і вступаємо в другу. Цим означується й напрям та хід чинности, яку мусимо проявити в найближчі роки ми, українська інтеліґенція, в боротьбі за здійснення чергового історичного завдання.

А саме: — „нація, каже проф. Старосольський, оскільки вона справді нація, мусить проявити тенденцію запанувати над своїм життям в усіх його напрямках", тому „проблема українського відродження, каже доц. К. Коберський, вже не питання етноґрафії, чи фільольоґії, а проблема в першу чергу економічна; чи українство зможе в найшвидшому часі перебрати у свої руки виробництво й обмін на Україні? Ставлячи собі таке серіозне завдання, українство обовязане навчитися виробляти й торгувати а найважніше: воно обовязане навчитися організувати..

Організаційний момент. Намічаючи такий напрям та форми діяльности для ближчих покищо укр. народові часів у боротьбі за здійснення поставленого завдання, ця висока академічна установа організацією своїх факультетів та відділів вказала одночасно в деяких ділянках життя й проґраму та методи цієї організуючої чинности. Школа охопила три галузі людської чинности: сільське господарство, техніку й економіку.

Організацією агрономічного відділу та викладанням на ньому наук з циклю інтензивних технічних культур садівництва й городництва, скотарства та молочарства вказаний на довгі літа напрямок, у котрому слід перебудувати й провадити сільське господарство на українських землях з огляду на ті основні зміни, що сталися на світовому хлібному ринкові протягом останніх 10 років і наслідком яких переважна культура зернових хлібів на Україні втратила своє колишнє значіння й рацію.

Організацією лісового відділу та заснуванням при ньому низки установ для культури ліса як також зверненням головної уваги з поміж лісових наук на лісоплекання та охорону ліса підкреслено необхідність та спішність заходів для припинення нищення лісів на Україні, що за останніх кілька десятиліть, а особливо в часі революції набрало застрашаючих розмірів і загрожувало катастрофою в богатьох відношеннях добробутові нашого народу, та намічено низку плянов

звірних заходів до приведення нашої вісової господарки в нормальний стан.

Організацією гідро-технічного відділу значно поширюється обсяг форм доттерішньої чинности українського народу на землях, які він заселює та усебільше. Вказано на нову ділянку господарчої чинности — водне господарство, в якій богато українського населення може знайти приложення своїх рук з користю як для себе, так і для цілої нації. Питання водної електрифікації, упорядкування водних шляхів, меліорації, використання підземних вод, бальнеольогії, рибного господарства, води як такої і т. п. виділ систематичного водного господарства України знайшли собі вияв у науках, які викладають на цьому відділі, які поруч з теоретичним знанням намітили також програму тієї практичної діяльности, що її слід здійснити на українських землях в ділянці водного господарства та в інтересах української нації.

Другий відділ, інжинерного відділу — технольогічний, звернув увагу на основну галузь українського сільсько-господарського промислу — цукроварство, що основується на переробці місцевої сировини. В цій справі використані найновіші заходи хемічно-технольогічного характеру — здобутки західньо-европейської науки, як і приняті на увагу нові організаційні форми цукроварських підприємств, що рішуче змінилися і ще більше зміняться на Україні в звязку з ліквідацією латіфундій та переходом до дрібних форм земельної власности. На економічному факультеті пять спеціялізацій накреслюють напрям і методи господарської чинности, користуючись якими український народ зможе стати справжнім керманичем своєї долі.

До технічних спеціялізацій відносимо в першу чергу відділ самоврядування. Громада, місто чи округа — це держава в мініятурі. Навчитися господарювати в такому порівнюючи малому організмі, привести його в належний стан та мати його в своїх руках є першою стадією до осягнення власної, певно та раціонально збудованої держави. Національне, господарно зорганізоване самоврядування, є підставою державности. В цьому напрямі мусить бути спрямована вся енергія українських громадських діячів в найближчих роках на всіх землях, що їх заселює український нарід.

Також значіння, вже не в напрямі опанування публично-правного апарату, а в напрямі здобуття господарської самостійности, має і кооперативний відділ з усіми циклями кооперативних наук, що відповідають усім галузям української кооперації. На думку одного з професорів академії, д-ра Коберського, „з огляду на специфічні умови нашого життя, кооперації і взагалі співдництву повинна припасти особлива роля в процесі господарської самоорганізації нашої нації".

Слідуючий відділ є банково-торговельний. Відомо всім, до якої міри вся ця справа була і тепер є на Україні не в українських руках. Одночасно з тим відомо також, яке важливе значіння має справа фінансування й торговлі в сучасному господарському житті кожного народу. Тому слід як найскорше розпочати систематичну акцію за перебрання цих двигунів та промоторів господарського життя в національні руки. Цього вимагає також і той факт, що живемо в добі панування фінансового капіталу. Від вислідів цієї боротьби залежить, чи будемо панами чи слугами в своїй батьківщині.

Промисловий відділ є вже слідуючим ступнем фінансування, продуктивним приміщенням зібраних національних засобів в ріжноманітних галузях добуваючого та переробляючого промислу, але в першу чергу в галузі добування енергії та виробництва машин. Енергія й машина, а не кадило — є тими чинниками, від ступня добування та вживання яких залежить добробут та міць сучасних національних господарських організмів. Найкращим прикладом на це є розвиток та сучасне положення в світовому господарстві Злучених Держав Північної Америки.

Відділ статистики гармонійно закінчує цикль економічно-кооперативних фахів. Для доцільного господарювання та керування необхідно проводити постійний підрахунок всього національного організму та господарства. Як важливо в окремому підприємстві, так усі види статистики, відповідно скомбіновані, дають представлення про людський і природний матеріял та все становище людности на даному терені. Без всього цифрового уявлення минулого, оцінений в сучасности, годі намічувати програму діяльности на майбутнє. Це складна, але й важлива справа при будуванні та доцільному керуванні як малих громад, підприємств, так і держави та всього її господарства.

Загальний характер економічно-кооперативного факультету, в разом з тим і українську програму діяльности в українському житті на дальші роки можемо висловити за згаданим доц. К. Коберським, „що віддаючи належну честь змаганням чистої теорії, ми одночасно не можемо зайвий раз не звернути уваги нашої молоді на надзвичайну вагу прикладного економічного знання, практичних економічних дисциплін. Умови, в яких приходилося виховувати цілими десятиліттями нашому освіченому громадянству, робили з нього переважно теоретичних гуманістів, теольогів, фільософів, фольклористів, а в кращім випадку юристів. Цій обставині завдячуємо, що українська нація економічно й досі не зорганізована, та що є вона матеріялом у руках чужинецьких організаторів виробництва й обміну."

Момент технічний. Таким чином факт заснування й функціонування Української Господарської Академії в ЧСР. є проявом тенденції, що все більше прокидається в українському національному організмі, його змагань перейти на слідуючий щабель — економічний — на шляху свого національного розвитку.

Тримаючись ґрунту, а не блукаючи в романтичних хмарах, необхідно усвідомити собі з тоїж націольогії (та її практичної частини — наукової політики) організаційні способи і засоби, якими можна здійснити вище накреслену програму.

Одним з найважніших засобів до осягнення наміченого є національна інтелігенція, цей організатор та виразник новітніх національних творів та їх прагнень в усіх ділянках людського життя. Випродукування численних кадрів освіченої української інтелігенції, головно технічно-економічних фахів, є тим конкретним черговим завданням, що стоїть перед нами в ділянці технічних засобів при організації нації.

Українська Господарська Академія в ЧСР. власне належним шляхом і способом виконала й виконує це чергове організаційне завдання, що є основною передумовою справного розвязання поставленої проблеми. У своїх стінах вона підготовляє людей, які булиб здатні, — як каже Генрі Форд — перетворити безформну масу в здорову, добре організовану цілість в політичному, соціяльному й індустріяльному та етичному відношенні.

На такому підкладі і в такому напрямі одержують теоретичну й практичну освіту слухачі в цій Високій Українській Школі. Ці засади і цю програму чинности понесе в життя вже перший випуск українських інжинірів, що закінчили щойно науку. За ними підуть щороку слідуючі десятки української фахової високошкільної молоді. Озброєні не тільки теоретичними знаннями, але й перебувши кілька років в оточенні чеського практичного життя, вони зовсім інакше дивляться на життя, ніж старші українські покоління. Замість того, щоби жити спогадами та боліти з приводу того, що сталося, вони з пожадливістю дивляться вперід у майбутнє. Озброєні знаннями та досвідом, вони впевнено здійснюватимуть на теоретичному й практичному полях економічну добу в історичному розвитку української нації, що її так науково, ґрунтовно та вміло почала професура й управа Української Господарської Академії в ЧСР. за мудрою порадою та завдяки щирій допомозі чеського народу, котрий цим власне шляхом збудував свою власну Чехословацьку Державу.

П. Баковський.

З життя наших установ.

Загальні збори Земельного Банку Гіпотечного.

В пятницю, дня 29. квітня к. р. відбулися в 4-ій год. пополудни 13-ті Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного, Акційної Спілки у Львові, в присутности правительственного комісаря, ст. радника Вербіцького і нотаря І. Раставецького. Зборами проводив президент Надзірної Ради д-р Теофіль Кормош, як скрутатори функціонували ип. Олександер Онисько і Микола Сершика.

Зі звіту, який іменем Надзірної Ради складав заст. президента о. крилошанин Дамян Лопатинський, довідуємося про значний поступ у розвитку Земельного Банку Гіпотечного, який зумів побідно вийти з кризи, спричиненої катастрофальною девальвацією і вступив на шлях нормального розвитку.

Акційний капітал виносить золотих 1,000.000, розложений в 40.000 штук акцій, кожна номінальної вартости зл. 25·— З кінцем 1925 року остало було 410 несплачених банкові передвоєнних гіпотечних позичок у звальоризованій сумі золотих 344.286.88. Протягом року 1926 вплинуло золотих 16.057.23 на сплату, при чім сплачено цілковито 36 позичок так, що з кінцем 1926 р. остало ще несплачених 374 позичок на суму зол. 328.229·65.

На основі плану конверзії гіпотечних позичок і заставних листів, затвердженого рескриптом міністерства скарбу з 22. травня 1926. Ч. Д. О. Г. III. 2392 заставні листи Земельного Банку були звальоризовані на 6.11% по скалі § 2. вальоризаційного закону. Згідно з наведеним рескриптом банк не буде видавати конверзійних листів заставних, тільки давні листи перестемпльовувати на звальоризовані квоти, як це в часописах було оголошено.

Вклади на біжучий рахунок — головно в твердій валюті — побільшилися значно, бо виказуть квоту зл. 990.098·82, проти стану з р. 1925. зол. 399.428·46, а зол. 196·174·59 з р. 1924. Вклади мали в переважній частині тенденцію à vista, тому не лише вимагали утримування доволі високого касового поготівля, але й унеможливлювали всі інтереси à la longue.

Ця обставина, як і непосильність ринку на заставні листи, були причиною, що Земельний Банк Гіпотечний не міг урухомити гіпотечного відділу й уділювати нових гіпотечних позичок. З кредиту користав банк лише в Банкові Польському в формі реесконту портфелевих векслів. Кредит цей виносив з початком року зл. 50.000·—, в другій половині року 1926 був піднесений до квоти 250.000 зол. З оставших позицій довжного стану виносять: купони Заставних Листів зл. 22.196·50 (в р. 1925 зл. 8.304·32, а в р. 1924 —0—), а інші позиції разом квоту зл. 139.266·86 (в р. 1925 зл. 3.525·33, в р. 1924. зл. 64.646·26.)

Переходячи до чинного стану біляйсу, находимо припаси з днем 31. грудня 1926: готівка зл. 102·326.64 (в р. 1925 зл. 98.036·61, в році 1924 зл. 33.414·86), льокати в Банку Польському і ПКО: Золотих 7.742·46 (в р. 1925 зл. 6.346·47 в році 1924 зл. 643·84); валют зл. 116.258·31 (в р. 1925 зл. 74.125·56. в р. 1924. зл. 21.553·23).

Є це стан валют і чеків, що находилися в касі в Банку в дні 31. грудня 1926. Доволі значні одначе обороти в тім ділі були на протязі року. Вистарчить лише сказати, що через касу банку перейшло протягом року поверх 1,000.000 долярів (не рахуючи вже інших валют — як фунтів штерлінгів, швайц. і франц. франків, нім. марок, чеських корон і т. д.), а Банк відпровадив на протязі року до Банку Польського чеків, походячих з експорту, на 5,109.264·18 зол. в золоті (то є поверх зл. 9.000.000).

Ефекти виказують з кінцем року стан зл. 92.408·74 (в р. 1925 зл. 12.494·35, в р. 1924. зл. 5.718·35).

Без ріжниці остали позиції з попередніх літ, а саме: дім, вставлений в біляйс з вартістю зл. 240.000, консорціяльні інтереси з квотою зл. 5.000 та інвентар банку. Значно вищий стан виказує векслевий портфель. З днем 31. грудня 1925 остало було векслів на . . зл. 552.383·73 проти стану з 31. XII. 1924.

зл. 86.811·17. На протязі року 1926. зесконтовано векслів на	. „	1,662.610·43
разом отже було векслів на	зл.	2,214.226·70
протягом року сплачено	„	1,246.243·77
остало отже з кінцем року в портфелі векслів на	зл.	968.366·66
З суми векслів на . .	зл.	2,214.610·43
які на протязі року находилися в портфелі, було векслів:		
селянських на	зл.	1,056.080·95
кооператив	„	458.026·48
купців, ремісників, промисловців і інших на	. „	700.503·—
разом . .	зл.	2,214.610·43
а векслевих кредитів уділено на:		
купно землі й недвижимостей	зл.	700.139·29
поправу господарки . . .	„	274.116·81
засіви	„	149.695·84
засилення варстатів праці, промислові, торговельні й інші цілі	„	1,090.658·49
разом . .	зл.	2,214.610·43

Слідуючі позиції виказують стані довжників в обезпеченім отвертім рахунку зл. 631.025·17 (в р. 1925 зл. 417.422·70, в р. 1924 зл. 101.144·83), краєвих і заграничних кореспондентів зл. 65.967·51 (в році 1925 зл. 99.123.64 в р. 1924 зл. 67.814·93), а інші позиції чинного стану біляйсу разом зл. 86.303·72 (в р. 1925 зл. 40.136·72, в р. 1924 зл. 57.576·97). Вінині по обох сторонах біляйсу находимо позиції уділених гарантій і переводжених інкасових чинностей. Квота уділених гарантій виносила 31. XII. 1926 зл. 24.730·— (в р. 1925 зл. 16.650·—, в р. 1924 зл. 7.447·55). Обороти в інкасовому ділі зросли вдвоє в порівнанні з роком попереднім, а з кінцем року 1926 остало перебраних до інкаса, а ще незаінкасованих, векслів на зл. 58.609·68.

Рахунок зисків і страт виказує зисків на: валютах, девізах й ефектах зл. 40.111·06, провізіях і відсотках банкового відділу зл. 138.290·22 (в році 1925 золотих 75.348·54, в р. 1924 зл. 25.285·29); відсотках гіпотечного відділу зл. 30.262·39 (проти зл. 9.889·98 в р. 1925) і чинших дому зл. 17.748·73.

Натомість витрати виносять на: платні зл. 46.232; податки зл. 49.070·11 (проти зл. 24.943·59 в р. 1925 а зл. 15.736·80 в р. 1924); інші адміністраційні видатки зл. 40.425·89, а відсотки від вкладок і купон заставних листів разом зл. 34.770·85 (в р. 1925 зл. 23.913.03, в р. 1924 зл. 6.169·52). Не зважаючи на все ще невеликі фонди, які стояли банкові до розпорядимости, замикається 1926 рік **чистим зиском у висоті золотих** 57.195·59.

Цей звіт приняли Загальні Збори до відома й ухвалили затвердити рахункове замкнення за 1926 рік та уділити Управі банку абсолюторію, а з виказаного зиску призділити на Загальний Резервовий Фонд — згідно з законом — 10% то є зл. 5.591·56, **на 5% дивіденду від акцій** ужити зл. 50·000·—, а оставшу решту в квоті зл. 1.604·03 перенести на рік 1927. Далі ухвалили Загальні Збори пропоновані Дирекцією і Надзірною Радою зміни статута, а саме що до переведеної підвишки акційного капіталу та поширення діяльности банку в напрямі придбання концесії на переводження парцеляцій. Потім відбувся вибір двох членів Надзірної Ради, якими вибрано д-р Кость Левицький й дир. інж. Юліян Павликовський.

Обективно треба ствердити, що Земельний Банк Гіпотечний — як одинокий наш акційний банк — сповняє як слід свою ролю серед нашої суспільности. Став він поважним джерелом кредиту для наших продукційних сфер, а в першій мірі для дрібного рільництва. Земельний Банк Гіпотечний зумів виробити собі довіря не лиш у нашої суспільности, але й заняти зовсім поважне становище серед банків у краю. Зараз як одинока наша девізова інституція, збдижує наше суспільне господарство до світового ринку й удержує контакт з банково-торговельним світом закордону, серед якого виробив собі поважне ім'я.

Н. Н.

Арештування на Підкарпатті.

Голодівка політич. вязнів у Стрию.

Ще не покінчився з приводу внесеного обороною відклику процес засуджених обвинувачених, що брали участь у подіях т. зв. „кріваої середи" в Стрию дня 31 березня 1926 р., а вже стрийська тюрма заповнилася поверх двацяткою арештованих молодих хлопців, яких запротоєно під закидом мнимої приналежности до комуністичної партії ЗУ., зглядно до КСМ. Арештовані переважно українці зі Стрия, Болехова, Долини і Сколього, в тому числі трьох учеників стрийської української гімназії.

Арештовано ось яких людей: Посацького, Володимира, Василя і Миколу Савчаків, Осипа Кемира Кураха, Айзіга Люстіга, Шудлера, Моріца Вагмана, Герша Маркуса Сегаля, Макса Цірлера, Романа Гаврилова і Маркова — всіх зі Стрия, Файвла Гельфгота, Романа Костюка і Соломона Шпігля з Болехова, Самуїла Фрідмана зі Сколього, Василя Лапуха з Добрян коло Стрия і Миколу Зошка з Долини.

Арештування і масові труси переведено ще перед Великодними святами, а слідство проти обвинувачених дотепер ще не покінчене, хоч до переведення слідства делеговано окремого суддю в особі д-ра Давидовича.

Проти проволікання слідства запротестували арештовані **голодівкою**, яка тревае вже кілька день, при чім арештовані домагаються якнайскоршого покінчення слідства (згл. випущення їх на волю).

дозволу читання книжок і часописів і спільних келій для політичних вязнів.

На донос поліції в Дашаві арештовано недавно Михайла Стефанова з Дашави за будьмто підбурюючу промову, яку він виголосив на похоронах бл. п. Кащія в Корові. Переведене слідство виказало повну безпідставність доносу і Михайла Стефанова по 8-дневнім переддержанню в тюрмі випущено на волю, а слідство проти нього припинено.

На віча, на наради!

Дня 15-го травня відбудеться віче в Бурштині в справі виборів до громадських рад.

Дня 15. травня відбудеться віче в Кам'янці Струмиловій для обговорення справ, звязаних з виборами до місцевої громадської ради, а дня 22. травня відбудеться в Камінці велике повітове віче, на котрім буде реферувати делегат Центрального Комітету зі Львова.

В справі громадських виборів відбудуться віча в Товмаччині (судовий повіт Отинія): 15. травня віче в Гостові, 22. травня віче в Отинії, 29. травня віче в Голоскові, 2. червня віче в Кривотулах. — Віче в Отинії 22. п. м. відбудеться в стодолі Костя Богаченка, в 2. год. попол.

Вічевий рух.

Повітове віче в Городку.

Заходом Повітової Народньої Організації Українського Національно-Демократичного Обєднання відбулося в неділю дня 8-го травня п. р. в Городку велике повітове віче в справі виборів до громадських рад. Віче, яке відбулося під голим небом на ринку, було назначене на год. 12 і пів в пол. Тимчасом в год. 11 передпол. ринок почав наповнюватись численними гуртками селян, які прибули пішки або фірами навіть з найдальше положених громад повіту. Віче отворив голова Повітового Народнього Комітету, місцевий адвокат д-р Степан Біляк і на його внесення вибрано до президії віча о. дек. Евс. Роздольського з Городка, сел. Гр. Пайду з передмістя Городка, сел. Ів. Шмагаду з Любіня Великого і дир. Вас. Бабія з Городка.

Вичерпуючий реферат виголосив д-р Степан Біляк. Референт представив річево законний обсяг ділання громадських рад і війтів та на живих примірах виказав цілу низку надужить теперішних наказних війтів — і на тій основі представив конечність перебудови теперішних відносин у громаді. Далі референт обговорював важніші постанови обовязуючої виборчої ординації а вкінці начеркнув нашу тактику при цих громадських виборах.

У дискусії забирали слово: о. Ів. Фединський з Любіня Вел., дир. В. Бабій і богато селян, які ставили переважно запити щодо законних постанов виборчої ординації.

Віче закінчив промовою, заохочуючи до активної участи у виборах, голова віча о. дек. Роздольський, який подав зібраним до відома, що утворився вже Повітовий Народній Виборчий Комітет для городецького повіту, який дає всякі правні поради і поміч в зорганізуванні місцевих комітетів; ті поради в імени Повітового Комітету буде подавати в своїй канцелярії адв. д-р Біляк.

Віче, в якім узяло участь близько 1000 осіб, випало поважно і було маніфестацією нашої сили. По вичерпанню промов зібрані відсшівали народній гимн „Ще не вмерла" та піднесли прекрасний оклик „Слава" в честь українського народу та Українського Національно-Демократичного Обєднання. Про заінтересування справою свідчить також обставина, що кількадесять брошур „Порадника" В. Целевича розійшлося протягом кількох мінут ще перед початком віча.

Довірочна нарада в Сокалі.

Дня 9. травня п. р. відбулася довірочна нарада громадян Сокальщини в справі переведення виборів до громад. Явилося 365 представників з 47 громад. Нараду відкрив адвокат д-р Чайківський; до президії вибрано о. Сопруна, Михайла Хому з Сокаля і Теодора Лісьневича з Белза, котрий і проводив нарадам. Реферували делегати Центрального Комітету: Дмитро Ерстенюк про положення українського народу під Польщею і інж. Ол. Гладишовський про виборчу ординацію до громад. Численні запити присутніх у ріжних питаннях виборчої ординації, ставлені в часі реферату, доказують, що заінтересування виборами велике і що Сокальщина приготована як слід виступити рішуче при виборах і дати доказ, що розуміє значіння нашої перемоги. Після рефератів виязалася дискусія, в котрій брав участь між иншими Мартин Мельник зі Спасова, що звернув увагу присутніх на ролю молодих чинників у селі. Велике враження зробив старенький Семен Баглюк із Завишні, що візвав присутніх, щоби принципіально виконання найновішого розпорядку мін. Добруцького і заміни польські вивіски на школах українських. Д-р Чайківський аналізував деякі постанови виборчої ординації, а вкінці візвав присутніх заложити виборчий фонд для ведення спеціяльної виборчої канцелярії для Сокальщини. В цім самім дусі промовляв о. Пелех з Кристинополя. Іван Ковальчик зі Спаса взивав присутніх — не забувати про наших

Ревізія в торг. делеґації СРСР. у Льондоні.

Ревізію переведено на приказ мініства внутр. справ. — Конфіската документів. — Арештування. — Поліція полишеться у льокалях місії. — Протест шарже д' афер СРСР. — Враження в Женеві.

Льондон, 13. травня 1927.

Всі шафи, бюрка і сейфи в льокалях більшовицьких кооператив у Льондоні, що там є під спільною назвою „*Arcos Limited*", вчора ненадійно зревідовано докладно. Ревізія покінчилася щойно нині коло полудня. „*Arcos Limited*" це підприємство, оперте головно на російськім капіталі, а повстало в часі відновлення англійсько-більшовицьких торг. взаємин. Спілку цю основано для ведення експортової і імпортової торговлі. Персонал спілки нараховує більше як 1000 осіб. У тім самім будинку є льокаль більшовицької торговельної делеґації і мешкання шефа тої делеґації, що користується привілеєм особистої незайманости. „Таймс" містять подробиці ревізії і зазначують, що в пивницях будинку найдено так богато друків, рукописів і пропаґандових фільмів, що годі було навіть побіжно переглянути цей матеріял. Аґенція Райтера подає, що підчас ревізії найпильнішу увагу присвячено бюрам більшовицької торговельної делеґації. Поліція полишиться в льокалях делеґації ще кілька днів. Вивезення поліцією трьох урядовців більшовицької делеґації з льокалю делеґації зробило сильне враження на оставших членів делеґації. Ревізію переведено на основі розпорядку міністра внутрішніх справ. Підчас учорашньої ревізії керовники більшовицької делеґації намагалися спалити богато важних документів, але поліція не допустила до того. Арештованих більшовиків держали цілу ніч у будинку під ключем. В звязи з ревізією подають, що більшовицьку торговельну делеґацію вже віддавна вважали центром комуністичної пропаґанди на цілу Англію.

Коли сконфісковані документи викажуть, що діяльність більшовицької торг. делеґації мала на меті переворотові пляни, англійський уряд виповість торговельний договір із СРСР.

Льондон, 13. травня 1927.

В ноті, яку більшовицький шарже д' афер вислав Чемберленові в звязи з ревізією в більшовицькій торг. місії і в льокалі тов. „*Arcos*", сказано, що урядовця делеґації, який відмовив дати ключі до панцирної каси, в якій були особисті папери, ключ шифрів і т. д., що належать до більшовицького торг. представництва, потурбувала поліція, а всю кореспонденцію забрала. Нота стверджує, що нарушено найелементарніщі вимоги і принципи приличности. Ревізія почалась без представлення уповажнюючого мандату, а всіх урядовців, мужчин і жінок, піддано особистій ревізії та й ще до того жінок ревідували полісмени-мужчини. Чекаючи вказівок свого уряду, шарже д' афер протестує проти цього насильного знасилування зобовязань англійського уряду, принятого в торг. договорі, що торкається дипл. незайманости урядового торговельного представника.

Женева, 13. травня 1927.

Вістка про ревізію, переведену в льокалі більшовицької кооперативи „*Arcos*" у Льондоні і в будинку тамошньої торг. місії викликала в колах міжнар. економічної конференції сильне враження. В звязи з цим делеґати кажуть, що надужиття гостинности більшовиками доказує, що вдержувати з ними торг. взаємини дійсно неможливо, та що під покришкою торг. взаємин вони ведуть пропаґанду за московським інтернаціоналом.

Місісіпі грозить новим виливом.

Льондон, 13. травня 1927.

З Ню Иорку повідомляють, що після кількаденної слоти ріка Місісіпі значно піднялася. Нові греблі, будовані прихапцем у найбільш загрожених околицях, ще не готові. Вода перервала греблю біля Бес. Коли не вдасться її на час направити, повториться нова велика катастрофа.

політичних вязнів. Довірочна нарада скінчилася вибором повітового виборчого комітету і ухваленням закладати по селах місцеві виборчі комітети.

Віче в Зnesінню коло Львова.

На неділю 8. травня п. р. скликала Дільницева Організація українців у Знесінню політичне віче у справі політичного положення нашого народу і недалеких громадських виборів. На віче прибуло около 300 осіб з самого Знесіння, як також селяни з доокола лежачих сіл: Лисиничі, Мурованих, Сорок, Ферлеївки й ін. На предсідника віча вибрано гром. Агатона Добрянського, його заступниками Василя Шевчука й Івана Вацика, секретарем Василя Жовніра. Після отворення віча виголосив д-р Олександер Марітчак зі Львова реферат про політичне положення нашого народу на зах.-українських землях та про виборчу ординацію до громад. Присутні вислухали з великою увагою основного реферату, після якого виязалась довша дискусія. В дискусії забирали голос громадяни: Чухрай, Квитюк, Дубівик, Капитонський і ін. Невдачну спробу одного учасника віча внести ворожий настрій проти нашої інтеліґенції зліквідував скоро предсідник віча і цей нефортунний виступ одного з прихильників політики роздору знайшов загальне осудження на вічу. Рівнож осудило віче і приняло окликами „ганьба" виступ прихильника „угодової" орієнтації Баранецького. Відрадною подвою було те, що присутні на вічу селяни-радикали підносили потребу однопільного національного фронту при виборах до громадських рад. Після закінчення дискусії віче ухвалило вибрати виборчий комітет і поручило комісії-матці намітити членів цього комітету. В міжчасі зголосився до слова теперішній комісар громади Петрикевич і почав оправдувати урядуючу тепер громадську управу, якої один член не позволив українській делеґації навіть говорити по українськи. Віче вислухало запевнення комісаря про його наміри погодити „руський, польський і жидівський нарід", одначе предсідник віча звернув увагу комісаря, що ми не називаємо себе „русинами", тільки українцями та підніс фатальні наслідки дотеперішньої господарки в громаді. На внесення комісії-матки віче вибрало виборчий комітет з 18 членів, який іменем українських громадян Знесіння має взяти у свої руки виборчу акцію. Після кінцевої промови п. А. Добрянського вічевики в піднесенім настрою розійшлись домів, виказуючи побажання устроїти в недалекому часі друге віче у справі громадських виборів.

Учасник.

Наша акція в Турчанщині!

Заходом Пов. Народнього Комітету відбулася в Турці над Стр. дня 6. травня п. р. довірочна нарада, в котрій вибрано виборчий комітет, що буде вести виборчу акцію в цілому повіті. Правної поради в справі громадських виборів на Турчанщину уділяє д-р М. Конрад, адвокат в Турці, у своїй канцелярії. Всі громадяни повіту мають звертатись до згаданої канцелярії в усіх справах, звязаних з виборами.

Орґанізаційний рух.

Нарада УНДО. в Ґвіздці.

Дня 20. квітня відбулась довірочна нарада членів Національно-Демократичного Обєднання в Ґвіздці-Місті, на котрій вибрано Пов. Народній Комітет, що має керувати також виборчою акцією в повіті. Того самого дня відбулась така сама нарада в Ґвіздці Малім, де також вибрано місцевий партійний комітет.

†

Д-р Мелітон Видрак

адвокат у Чорткові

помер в пятницю 13. травня п. р. Похорони в неділю 15. п. м. в Чорткові.

З спорту.

Україна — Спарта.

В неділю дня 15. п. м. відбудуться змагання між цими дружинами на Цитаделі. Початок: 11 год. передпол.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** У вчорашньому числі „Діла" сконфісковано ціле закінчення статті „З самоуправних містечок". Це 44-а чергова конфіската нашого органу в цьому році.

— **Вечір Т-ва письменників і журналістів ім. Франка**, що відбудеться сьогодні 14. п. м. в салі Лисенка, викликав зрозуміле зацікавлення в широких кругах львівського українського громадянства. Атракцією вечера буде не тільки виступ М. Голинського, що відспіває найкращі арії з креованих ним партій в українських операх Києва й Одеси, але також гостина нашого славного поета Богдана Лепкого і прощальний виступ М. Голинського та Софії Федорцевої. Не менше зацікавлення викликують постановки літературної сцени „Студія живого слова", яку веде вправною рукою п. С. Федорцева. В останній хвилі довідуємося, що добірна програма вечера збогатиться ще одною мистецькою точкою. А саме дир. Василь Барвінський, упрошений комітетом, згодився віддграти дещо з найновіших своїх композицій. З уваги на те, що дохід з того вечера призначений на таку гарну ціль, як будова літниска для українських письменників і журналістів, можна надіятися, що українська публика заповнить салю Лисенка вщерть.

— **З тов. українських ремісників „Зоря"**. Спільне свячене відбудеться у великій салі „Народного Дому" дня 15. V в год. 12. в полудне а не в домівці Товариства, при ласкавій участи Його Ексц. Митрополита. — *Виділ.*

До львівських українських громадян! З причини, що гуманістичні відділи при академічній ґімназії, на котрі покладано більші надії, загрожені в дальшім істнуванні, запрошуємо ВП. Батьків, що посилають до тих відділів свої діти, а також ВП. Громадян і Учителів, що тими відділами інтересуються, на нараду, котра відбудеться в неділю, дня 15. V. п. р. в салі „Української Бесіди", вул. Рутовського ч. 22 в год. 10·30 передпол. Предметом наради буде справа, чи теперішні гуманістичні відділи вдоволяють українську суспільність і яких змін треба домагатися, щоб вони нашим потребам відповідали. — *Д-р С. Федак. — о. А. Стефанович. — інж. Павло Дубрак.*

— **Виставка вишивок збірки І. і О. Бачинських зі Стрия**, що обіймає 1.120 зразків цього людового мистецтва Галицької України, буде відчинена і передана до прилюдного ужитку в неділю 15. травня в полудне в Національному Музеї, вул. Мохнацького ч. 42. На це свято мистецького творчого духа українського народу запрошує всіх Громадян до найчисельнішої участи. — *Управа Національного Музею.*

— **Зима в травні.** У нас на Поділлі дня 11. п. м. — між год. 7½—8½ повернула справжня зима; сніг „шпува", як звичайно го зимового дня. Небавком дахи хат засніжились, зелень припала (не впізнав!) снігом, а навіть земля на дорогах ще засніжилась. Около 1½ сніг перестав падати, а за яких 10—15 хвиль він сплився і зник. День був хмарний до полудня, а в 11—12 в. в. був виясьнився, а вночі з 11—12 був приморозок. Які наслідки будуть з того — покажеться скоро. Мабуть кукурудза ще „спустив уха" — бо горіх

— **З хроніки крадежей.** Із ресторану М-ке Левицького при вул. Зиблікевича ч. 3 вкрала злодії харчі і кільканацять фляшок горілки, вартости 300 зол. — Поліція арештувала: Иосифа Мікуту за крадіж папіросок вартости 625 зол.) на шкоду Дмитра Лиша з Чернилова; 14-літню Ячмінову за крадіж фризієрської гардероби; кешенькового злодія Фогеля за крадіж 108 зол. з кишені незнаної жінки на вул. Легіонів.

— **Підкинені немовлята.** В брамі дому при вул. Личаківській 134 підкинула якась жінка немовлятко-дівчинку. На карточці, пришпиленій до полушечка, було написано, що то якась Стан. Касперська поминає дитину її батькові, якомусь Ст. В. — При вул. Театинській 25, підкинено 7-місячну дівчинку. Такі підкидування немовлят у Львові на порядку дня!

— **Згоріла в огні.** В селі Лешинах (дашутського повіту) божевільна дівчина Марія Мазур підпалила хату своєї матери, а опісля кинулася в огонь і згоріла.

— **Убийство побережника.** В Берестянах (пов. Самбір) убито в лісі побережника Михайла Пашака. Думають, що Пашака вбили люде, що займалися ловецтвом без дозволу. Майже ціла родина Пашака згинула такою самою смертю (батько, брат і шурин Пашака).

— **З кіна.** В кіні „Лев": Дільниця гальби — і комедія; в кіні „Палас": Пострах Сінгапуру; в кіні „Коперник": Чому ти мовчав — і комедія.

— **Світова всячина.** З Вашінгтону повідомляють, що на американських територіях шукатимуть фолші. летунів Нінжесера і Колі при помочі гидропланів аж геть у глибину моря. Гидроплани ці матимуть базами малі стації. Крім 20 інспекційних кораблів вислано на пошукування ще 8 контрторпедовців. На пошукування вислано теж повітряний корабель „Льос Анджельос". — З Ню Йорку повідомляють, що летун Бетро заявив, що разом із своїм товаришем Чемберленом пуститься через Атлантик іще нині або завтра. Хоче виконати рейд Ню Йорк-Париж без приземлювання, коли лише на це позволить погода. — Консулем Польщі в Тель-Авіві у Палестині мають іменувати жидівського посла Бернарда Гавснера, що є членом Жидівського Соймового Клюбу. — В Тифлісі завалилася гора Давида, що поглотила два доми. Досі видобули 14 трупів. — Сестра відомих німецьких письменників Томи і Гайнріха Манна Льоля, вдова по банковім директорі Лер у Мюнхені, поповнила самовбийство.

— **Головна Торговельна Агентура Краєвого Молочарського Союзу „Маслосоюз"** відчинена з днем 15. травня 1927 і почавши від тогож дня всім союзним кооперативам як теж заінтересованим в справах торговлі маслом, організації його виробу, опаковання і збуту та основування нових молочарень належить звертатися прямо, або через свої Відділи на адресу: Агентури „Маслосоюз", Львів, вул. Костюшка ч. 1 а. — **Управа „Маслосоюзу".**
2136 2—2

— **З Наукового Тов. ім. Шевченка.** Засідання Історично-Фільософічної Секції відбудеться дня 28. травня ц. р. о год. 7. вечером в канцелярії Товариства з порядком: 1) Вибір дійсних членів. 2) Вибір президії. — За Президію Секції: д-р М. Кордуба директор, д-р І. Крипякевич секретар. 1—1

Дописи.

Свійчани. *(Висліди виборів у західних громадах повіту.)* В деяких на захід положених громадах свійського повіту, як Косторівка, Новосілі-Гаєвой і інші переведено вже вибори до громадських рад. При тому можна було запримітити цікаве явище: в тих селах, де були або ще є священики-кацапи, там всюди слідно впливи ріжних денатогічних, та хлопських партій (польських), а також сель-робів. Видно, що кацапська зараза знищила в наших людей почуття власної гідности. Навпаки: такі села, як Пельня, Кінське, Косторівці й інші, де читають національну пресу, де є читальня „Просвіти", „Луг", аматорські гуртки — там і видно бажання вирватися з дотеперішньої темряви. Загально слід ствердити: всюди в свідомих громадах вибрано радними молодих, твердих людей, а це найкраще доказує, що наш нарід рішуче хоче увільнитись від ріжних панських заушників.

Рава Руська. *(Шевченківський концерт шкільної молоді.)* Цьогорічні Шевченкові роковини відсвяткувала місцева шкільна молодь концертом у Раві й Угнові. Явище це небуденне, коли брати на увагу нинішні шкільні відносини, де хочби й найбільш невинне наше культурне свято кваліфікується як мало не державний замах. До того равська гімназія численністю належить до найслабших і тяжко з тої жменьки українців вибирати концертовий матеріял. Тут треба було брати майже всіх і їх щойно вишколювати. Про концерт, що відбувся 3. квітня в салі „Народнього Дому", був уже допис у „Ділі". Той сам концерт (з малими пропусками) повторено 8. травня в Угнові. Поетично настроєне вступне слово вигголосила з життям п. Олюнка Лещукова. На обох концертах молодь виступала в народних строях; співали без нот. Богато часу, енергії і посвяти вложила в цей концерт семинаристка п-а Оля Божкінів, роблячи безупинну через

три місяці проби, за що належиться її дійсно подяка. Подяка належиться також і паням Волосенській та Дубівницькій за фортепіянові досвіди. — Оба концерти відбувалися під фірмою „Марійського Товариства" шкільної молоді. **О. П.**

Бучач. *(Хто нас збудить?)* Бучаччина ексть ніколи не мала щастя до метких, енергічних провідників, що взялиб у руки цілий цей гарний, великий повіт. А праці тут треба богато і вона без сумніву булаб дуже вдячна і принеслаб обильне жниво. Особливо тепер, з нагоди недалеких виборів до громадських рад, така пляново праця в цілому повіті принеслаб нам богато. На жаль, Бучаччина донині спить — дотепер виборчу „акцію" (що правда, в одній тільки селі) веде хибоїда Дмитрюк. Чи не заповідається для Бучаччини сповнення народньої приповідки про пізного Івана?! Вже час проснутись! **Свій.**

Вияснення.

„Де музики дрібно грають!.."

Дотично фейлетону в 95. ч. щоденника „Діло" з дня 3. V. ц. р. під н. „Де музики дрібно грають", просимо приняти та ласкаво помістити отсе вияснення:

1) Директором філії Муз. Інституту ім. М. Лисенка в Стрию є проф. Евген Форостина, а не п. Котович, який є головою філії товариства Лисенка.

2) Учителька тоїж філії, п. Стефанія Левицька, одержала посаду на підставі про вірених і зовсім відповідних кваліфікацій на учительку гри на скрипці і фортепяні без ніяких посторонніх впливів, а тільки наслідком вимаганих і потрібних кваліфікацій.

3) Драматичну школу веде п. І. Крушельницький поза Муз. Інститутом і з приватної ініціятиви.

При тій нагоді годиться підкреслити, що завдяки умілій праці панів Котовича, Форостини і пані Галі Левицької філія наша в Стрию не уступає в нічім іншим нашим філіям і стоїть на висоті свого завдання.

За Виділ Муз. Товариства ім. М. Лисенка у Львові:

В. Барвінський, дир. Інституту. *И. Дрималик*, голова.

Від Редакції: Малий фейлетон п. н. „Де музики дрібно грають" містили ми в найліпшій вірі. На жаль стрийська громада почула себе змістом того фейлетону обидженою. І хоч ніяких спростувань і вияснень на порушені в малих фейлетонах справи ми з засади не містимо, то цим разом робимо виїмок і містимо „Вияснення" Львівського Муз. Т-ва ім. Лисенка, в даному випадку зовсім безстороннього і в місцевих стрийських відносинах нічим не заінтересованого, щоби таким чином дати моральну сатисфакцію тим, які почули себе ображеними змістом фейлетону.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

В четвер дня 26. травня 1927 р. відбудеться в Стрию, в салі „Народнього Дому" передвиборне Віче о год. 4. попол. — з ось яким порядком: 1) Вибір президії Зборів. 2) Реферат про політичне становище українського народу в межах Польщі. 3) Реферат про громадські вибори. 4) Ухвалення резолюцій. 5) Вєески і інтерпеляції. Проситься усіх Громадян сіл Стрийщини і міста Стрия явитися на тім віче з огляду на актуальність справ, які будуть порушені в рефератах. — За Повітовий Народний Комітет: д-р Антін Гарасимів, Володимир Диба. 1—1

II. Зїзд природників і лікарів у Львові. Пригадується всім природникам і лікарям що Зїзд відбудеться в днях 5. і 6. червня 1927 в салі Бесіди при вул. Рутовського ч. 22/І. (Народний Дім). Запрошення з програмою Зїзду розіслано. Хто його не одержав, нехай звернеться на адресу секретаря — д-р Максимонько Л., Чарнецького 24. І. п. Крім поданих в програмі рефератів відбудуться ще такі: 1) Проф. Мельник: Організмія фізіографічних дослідів; 2) проф. д-р Б. Матюшенко: Проблєма старіння й відмолоджения в світлі сучасних біольогічних дослідів; 3) той сам: Розвиток сучасної української медицини, його тенденції та близші завдання; 4) д-р Доброловський: Причинок до діягностики позаматичної вагітности; 5) д-р І. Ортинський: До патольогії новотворів (з демонстраціями мікроскопових препаратів та фотографій); 6) той сам: Теоретичне та практичне значіння біопсії (на підставі матеріялу 2000 випадків); той сам: Демонстрації. 2—3

Замість вінка на могилу бл. п. Батька Івана Манастирського, поштмайстра в Завалові, в 40-літню річницю Його смерти, складає квоту 40 зол. на Українських Інвалідів. — Родина Манастирських у Львові.
2245 1—1

Передординаційні і передконкурсові іспити відбудуться в пятницю дня 2?. мая о 5 год. попол. в Духовній Семинарії у Львові. — Деканат Богословського Виділу. 2153 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатович Львів 956133 ?

17 ЗОЛ. коштує ланцушок 14 карат. золота з Матір Божою у Мандля, Коперника 14. 1773 5—?

ФОРТЕПЯН „Schweighofer" (довший) за 1000 зол. продасть „Монюшко" Зіморовича 10. 2112 2-2

ЛЬОКОМОБІЛІ парові, трансмісії, млинські і камінні машини, машини до оброблювання дерева і металів, доставляє: І. Шуман, Львів, Городецька 2 Б. (біля малого театру) телефон 41—47. 1884 10-10

БИЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Сельтенрайх** Львів, Марійська пл. 5. 1873б) 10—10

ЛІТНИКАМ, виїзджаючим в повіт косівський, уділяє всяких інформацій за долученням почтового значка на відповідь К. Княгиницький, ем. урядник скарбовий в Косові. 2076 9—10

НОТИ на скрипку з фортепяном; Іван Левицький: Стоїть явір — Мазурка — Романца. 2079 2—3

ІВАН ДИРИК родж. 1899 р. в Новосілці Костюковій, пов. Заліщики, замешкалий в Нагірянці пов. Бучач, уневажнює свою військову книжечку, виставлену через ПКУ Бучач. 2148

САД овочевий маю до винайму. Львів, Снопковська 36. 2152 1—2

ПОТРІБНИЙ агроном як референт до рільничо торговельного відділу Центросоюза, від 1. червня ц. р. Платня після умови. Подання враз з відписами свідоцтв і описом життя вносити до 25. травня ц. р. на адресу: Центросоюз, Львів, Зіморовича 20. 2149 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
2107 Пересвітлення Рентгеном. 5—25

Українська адвокатська канцелярія в ГАЛИЧІ.
2121 2-2
АДВОКАТ
Д-р Осип Меркун
заснував з днем 14. травня ц. р. адвокатську канцелярію в **ГАЛИЧІ.**

Віднову Фасад
реконструкцію і надбудову камениць виконує по конкуренційних цінах солідно
2151 **Інжінер-архітект** 1—6
Лев Левинський
Львів Содова ч. 8. (бічна Потоцького).

Великий вибір хінського накриття столового
ҐУТЕРМАН Сикстуська 14. 2144

ЧЕКОЛЯДА „ОПТІМА" найліпша!
1673 21—?

Іван Ігнатович

ПАМЯТАЙТЕ, щоби закупити фарбу до біля в порошку **Перльмуттера**, бо є о 100% дешевшою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошків.
92 ?
Х. ПЕРЛЬМУТТЕР
Бюро фабрики: Львів, Слонечна 62.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАСІЧНИКІВ!
Продаємо
„Поступове Пасічництво"
Архипенка, 244 ст. друку, 174 ілюстрації, накл. „Н. Часу" ціна 7·— зол. На поручену посилку долучити 60 сот., післяплата 30 сот. дорожше. — Головний склад:
Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка Ринок 10. 1990 ?

Загальні Збори

Т-ва „Союз емеритів Поміч" відбудуться у Львові в комнатах Української Бесіди (Народ. Дім, І. пов.) дня 16. червня 1927 о год. 10. рано, а в разі браку комплету (§ 27 статута) о год. 11. На порядку дневнім окрім звичайних справ є також внесок на розвязання Т-ва, яке не цікавить навіть інтересованих. Гол. Рада С. Е. П.: *Добрянський* голова, *Мороз* секр. 2129 2—2

Конкурс

Управа монастиря С. С. Василіянок в Язорові

оголошує отсим конкурс на дві учительські посади 1) професора фізики і природи, 2) рисунків і ручних робіт з кваліфікаціями до навчання в учительських семинарах. Платня після умови. 2147 1-2

Подяка.

На Ювилейний дар Українській Захоронці зложили отсі Добродії: Ексцеленція Митрополит гр. Шептицький 20 зол. Наше Тов. Обєднання в Америці 100 дол., артистка Любка Колесса 10 дол., др. С. Федак 100 зол., „Сокіл Батько" 10 зол., Державна Українська Жіноча Семинарія 30 зол. Всім Вп. Жертводавцям складає прилюдну подяку. — У Львові 11/V. 1927. — За Виділ Тов. „Українська Захоронка" у Львові: *О. Гординська* голова, *О. Сі... чакова* секретарка. 2146

ХОЛЕКІНАЗА
(ЗІЛЛЯ)
Г. НЕМОЄВСКОГО
лічить
НЕДУГИ ПЕЧІНКИ І ПЕРЕМІНИ МАТЕРІЇ
! Варшава. Нови-Сьвят. Телефон 504-96 !

Приноровлюються при недугах:

I. Печінки і на II тлі	II. На тлі артритичнім
1. Жовчеве каміння	1. Подагра (артритизм)
2. Жовтячка	2. Ісхіяс і інші артритичні невральгії
3. Хронічне заперття стільця	
4. Катари (нежит) жолудка і кишок.	

Холекіназа систематично і енергічно збільшує чинність печінки і усуває в цей спосіб шкідливі бічні продукти переміни матерії, рівночасно унеможливлює, щоби вони залягали в організмі, (жовчеві кваси, жовчеві барвники, мочевий квас).
Подрібні інформації в брошурах **Г. Немоєвского.**

Жадати у аптиках і аптечних складах.

БЕРЕГТИСЯ ПІДРОБОК на оригінальних коробках телефон ч. 504-96 (пятицифровий) на фальсифікатах тел. ч. 22-73 (чотирицифровий). **Прошу звертати увагу на кожній коробці!**

МОЛОДА вдова з одною дитиною, власниця 8-моргового господарства, недалеко Львова, подружить державного або автономного урядовця. Ласкаві зголошення під „Господарство" до Адміністрації „Діла". 21??